

Золотий гомін (1917)

Тичина Павло Григорович

Над Києвом — золотий гомін.
І голуби, і сонце!
Внизу —
Дніпро торкає струни...

Предки.
Предки встали із могил;
Пішли по місту.
Предки жертви сонцю приносять —
І того золотий гомін.
Ах той гомін!..
За ним не чути, що друг твій каже,
Від нього грози, пролітаючи над містом, плачуть, —
Бо їх не помічають.

Гомін золотий!

Уночі,
Як Чумацький шлях срібليсту куряву простеле,
Розчини вікно, послухай:
Слухай:
Десь в небі плинуть ріки,
Потужні ріки дзвону Лаври і Софії!..
Човни золотії
Із сивої-сивої Давнини причалюють,
Човни золотії.

...З хрестом,
Опромінений,
Ласкою Божою в серце зранений
Входить Андрій Первозванний.
Ступає на гори
: Благословенні будьте, гори, і ти, ріко мутная!
І засміялись гори,
Зазеленіли...
І ріка мутная сповнилася сонця і блакиті —
Торкнула струни...

Уночі
Як Чумацький Шлях срібну куряву ростеле,
Вийди на Дніпро!
...Над Сивоусим небесними ланами Бог проходить,
Бог засіває.
Падають

Зерна
Кришталевої музики.
З глибин Вічності падають зерна
В душу.
І там, у храмі душі,
Над яким у неосяжній високості в'ються голуби-молитви,
Там,
У повнозгучнім храмі акордами розцвітають,
Натхненними, як очі предків!

Він був мов жрець сп'янілий від молитви —
Наш Київ, —
Який моливсь за всю Україну —
Прекрасний Київ.

— буря!

Стихійно очі він розкрив —
І всі сміються як вино...

— блиск!

— жах!

Розвивши ясні короговки
(І всі сміються як вино),
Вогнем схопився Київ
У творчий високості!

: здрастуй! здрастуй! — сиплеться з очей.
Тисячі очей...
Раптом тиша: хтось говорить.
: слава! — з тисячі грудей.
Голуби.
То Україну
За всі роки неслави благословляв хрестом
Опромінений
Ласкою Божою в серце зранений
Андрій Первозванний.
І засміялись гори,
Зазеленіли...

Але ж два чорних гроба.
Один світлий.
І навкруг
Каліки.
Повзають, гугнявять, руки простягають
(О, які скорчені пальці!) —
Дайте їм, дайте!
Їсти їм дайте — хай звіра в собі не плекають, —
Дайте.
Повзають, гугнявять, сонце проклинають,
Сонце і Христа!

Проходять:
бідні, багаті, горді, молоді, закохані в хмари й музику —
Проходять:
Чорний птах — у нього очі-пазурі!
Чорний птах із гнілих закутків душі,
Із поля бою прилетів.
Кряче.
О, бездушний пташе!
Чи це не ти розп'яття душі людської
Століття довбав?
Століття.
Чи не ти виймав живим очі,
Із серця віру.
Чого ж тобі тепер треба
В години радості і сміху?
Чого ж тобі треба тепер, о, бездушний пташе?

Говори!

Чорнокрилля на голуби й сонце —
Чорнокрилля.

— Брате мій, пам'ятаєш дні весни на світанню волі?
З тобою обнявшись, ходили ми по братніх стежках,
Славили сонце!
А у всіх тоді (навіть у травинки) сміялись сльози...

— Не пам'ятаю. Одійди.

— Любий мій, чом ти не смієшся, чом не радієш?
Це ж я, твій брат, до тебе по-рідному промовляю, —
Невже ж ти не впізнав?

— Відступись! Уб'ю!

Чорний птах,
Чорний птах кряче.
І навкруг
Каліки.
В години радості і сміху
Хто їх поставив на коліна?
Хто простягнуть сказав їм руку,
Який безумний бог — в години радості і сміху?
Предки з жахом одвернулись.

: виростем! — сказали тополі.
: бризнем піснями! — сказали квіти.
: розіллємось — сказав Дніпро.
Тополі, квіти і Дніпро.

Дзвенить, дзвенить, дзвенить
І б'ється на шматки...

— Чи то не золоті дререла скресають під землею?
Леліє він, ласкавіє,
Тремтить неначе сон...
— Чи то не самоцвіти ростуть в глибинах гір?

: виростем! — сказали.
: розіллємось! — Дніпро.

Зоряного ранку припади вухом до землі —
...ідуть
То десь із сел і хуторців ідуть до Києва —
Шляхами, стежками, обніжками.
І б'ються в їх серця у такт
— ідуть! ідуть! —
Дзвенять немов сонця у такт
— ідуть! ідуть! —
Там над шляхами, стежками, обніжками.
Ідуть!
І всі сміються як вино:
І всі співають як вино:
Я — дужий народ.
Я молодий!
Вслухався я в твій гомін золотий —
І от почув.
Дививсь я в твої очі —
І от побачив.
Гори каміння, що на груди мої навалили,
Я так легенько скинув —
Мов пух...

Я — негасимий Огонь Прекрасний,
Одвічний Дух.
Вітай же нас ти з сонцем, голубами.
Я дужий народ! — з сонцем, голубами.
Вітай нас рідними піснями!
Я — молодий!
Молодий!

1917

Постійна адреса: http://ukrlit.org/tychyna_pavlo_hryhorovych/zoloty_homin